

Có lẽ đây là câu hỏi quen thuộc của học sinh khi gặp lại thầy cô cũ của mình. Hỏi để mà hỏi vì biết chắc là thầy cô khó lòng nhớ hết học trò của mình. Câu hỏi đơn sơ đó ẩn chứa một thứ tình thầy trò không thể nào phai nhạt theo thời gian.

Biến cố lịch sử 1975 đã đem lại một cuộc đổi đời toàn diện cho cả thầy lẫn trò. Người thầy được gán cái danh hiệu thật đẹp “Kỹ sư tâm hồn”. Tiếc rằng không ai có thể bán danh hiệu để sống nên cuộc đời nhà giáo khó khăn hơn bao giờ hết. Nhà thơ Trần Hoan Trinh, cũng là một thầy giáo, đã ghi lại qua những câu thơ đầy cay đắng.

Người thầy già còn mãi long đong
Lo sốt vó cuộc đời cơm áo
Ngày đứng lớp tối về nhà bán chữ
Ngửa tay thu tiền từng đũa học trò
Đạo đức thánh hiền bôi trấu trát tro
Đêm thao thức vắt tay qua trán
Tình với nghĩa sông khô biển cạn
Đời tàn phai theo năm tháng đổi thay.

Vận nước nổi trôi, phận người cũng bồng bềnh theo vận nước. Để đến khi nghe câu “thầy có nhớ em không?” của người học

trò cũ, thầy ngỡ ngàng cố vận dụng trí nhớ để tìm lại nét thân quen.

Chiều hôm nay dừng bước bên đường
Tôi gặp lại người học trò 30 năm trước
Người học trò không thể nhận ra được
Những bon chen nghiệt ngã của đời thường
Đã biến đổi một nữ sinh dễ thương
Thành một người đàn bà luống tuổi phong sương
Dấu son phấn cũng không che nổi
Mất mệt mỗi quầng thâm
Nét tàn phai xuân sắc
Tôi lặng yên lòng thấy ngậm ngùi
Khi người học trò bật tiếng reo vui
Thưa cô còn nhớ em không?

Trong phút chốc, cả thầy và trò tạm quên thực tại để trở về với trường xưa, bạn cũ, trở về với những ngày tháng êm ả dưới mái trường.

Cây phượng đỏ ngày xưa còn bên cửa lớp
Hoa rụng bay bay vào giữa bàn thầy
Con bướm vàng lang thang sân chơi
Hàng cổ thụ tưới mưa trút lá

Tuổi học trò đầy hoa mộng chợt trở về vì sự gặp gỡ tình cờ. Giữa phố đông người, thầy và trò vẫn ngỡ là sân trường ngày cũ.

Chiều hôm nay đứng giữa phố đông
Có hai thầy trò ôm nhau mừng mừng tủi tủi
Tóc thầy trò cả hai đều bạc
Trong tao phùng chợt thấy thanh xuân
Giữa phố người qua kể lại chen chân
Em đưa tôi về ngôi trường mái ấm
Ở nơi đó ân tình rất đậm...

Bài thơ đã nhắc nhở tôi nhớ lại hoàn cảnh trường mình. Giữa tháng Sáu 1975, trường Trung Thu được lệnh giải tán giống như hai trường Quốc Gia Nghĩa Tử và Văn Hóa Quân Đội. Học sinh bị phân tán vào các trường khác. Giáo chức và nhân viên nhà trường trả về địa phương “quản lý” (đồng nghĩa với thất nghiệp). Thế là xong. Trò lo tìm trường để học. Thầy tìm sinh kế khác để mưu sinh. Đến tháng Tám 1975, tất cả giáo chức được Bộ Giáo Dục biệt phái qua ba trường Trung Thu, Quốc Gia Nghĩa Tử, Văn Hóa Quân Đội, được triệu tập về Bộ Giáo Dục “học tập cải tạo” ba

ngày để thấy rõ những “khuyết điểm” của nền giáo dục miền Nam và những “ưu việt” của chính sách giáo dục mới. Minh Chúc, Bích Vân, Tâm và tôi bị đưa về Quận Mười Một dạy ở một trường cấp Hai vốn là trường tư thục của người Hoa trước đây. Trường tọa lạc ở đường Minh Phụng, cạnh một cơ sở làm nước tương nên mùi nước tương bao trùm cả khu vực. Học sinh toàn là người Hoa nói tiếng Việt không rành. Ngày đứng lớp, tối đi xóa nạn mù chữ, nghĩa là tập trung những người chưa biết đọc, biết viết, dạy cho họ đọc và viết tiếng Việt.

Có lần tôi vào một gia đình người Hoa vận động họ đi học. Người chủ gia đình hỏi tôi: “Lương cô giáo bao nhiêu?”. Tôi trả lời: “Sáu mươi đồng”. Ông ta nói ngay: “Ngộ pán pánh pao, mỗi ngày ngộ lời ít lắm cũng được năm đồng. Hay là cô giáo bỏ dạy, ngộ bày cho làm pánh pao”.

Hỏi đó có người đã miêu tả cuộc sống nhà giáo bằng những câu dí dỏm:

Chiều ba mươi,
Thầy giáo tháo giày đi chợ Tết
Sáng mùng một
Giáo chức dứt cháo đón Xuân sang

Hay:

Phấn trắng, giấy trắng, hai bàn tay trắng
Bảng đen, mực đen, cả cuộc đời đen

Sau đó tôi chuyển qua dạy trường Lữ Gia, rồi về quận Ba dạy một trường ở đường Cao Thắng. Một hôm vừa tan trường trên đường về nhà, một thanh niên đi Honda đến chào: “Thưa Cô, Cô khỏe không?”. Học trò cũ đây rồi. Tôi chờ đợi câu: “Cô còn nhớ em không?”, nhưng em đã nói tiếp: “Em là học sinh Trung Thu”.

Dưới gốc cây hai cô trò hàn huyên chuyện cũ. Được biết em có việc làm ổn định, tôi

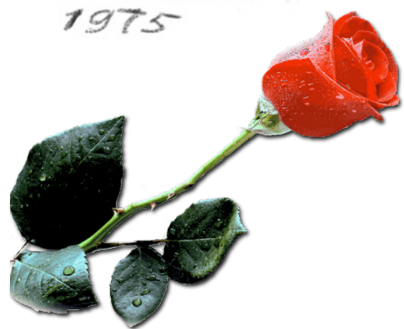
chia vui với em. Em có vẻ băn khoăn khi biết nhà tôi đang phải “cải tạo”, một mình tôi gánh vác gia đình. Khi chia tay, vừa nổ máy xe em với tay lấy gói đồ trong giỏ xe bỏ qua giỏ xe đạp của tôi, vừa nói: “Cho em gửi chút quà”, rồi rồ xe chạy mất. Tôi ngẩn ngơ nhìn theo em hòa mình vào dòng xe đông đảo trên đường phố. Mở gói thấy có lon sữa bò, mì ăn liền, bịch đường, túm bột ngọt, mấy gói thuốc lá. Đây là phần nhu yếu phẩm hàng tháng của em. Người học trò đã san sẻ cho cô giáo đang gặp hoàn cảnh không may. Rất tiếc tôi đã quên không hỏi tên em.

Em học sinh thân mến! Nếu được gặp lại em, nếu em hỏi: “Cô còn nhớ em không?”. Cô sẽ trả lời: “Cô luôn luôn nhớ em là học sinh trường Trung Thu”.

Nguyễn thị Lành

“Cô luôn luôn nhớ em là học sinh trường Trung Thu”

TÔI VỀ THỦ ĐÔ

Tôi sống trong một Thị Trấn nhỏ là Quận Ly của Franklin County, ở về phía Tây Nam của Tiểu bang Virginia, cách Thủ Đô hơn 200 dặm.

Tại Thủ Đô và vùng phụ cận Virginia và Maryland chúng tôi sinh hoạt trong Hội Thân Hữu CSQG gồm đa số Cựu Sinh Viên Học Viện CSQG cùng những Niên Trưởng trong ngành. Đặc biệt là sự có mặt của Cựu Đại Tá Đào Quan Hiển, Nha CSQG Vùng 3. Khóa I có các Anh Hồ Xỹ Báu, Nguyễn văn Hoàng và Nguyễn Năng Thỏa. Khóa 3 có Hà Văn Sang, Lê Bá Mỹ, Đỗ Như Thạch, Nguyễn Văn Căn, Nguyễn văn Thạnh...

Vào các Tiệc Tân Niên có NT Phan Trung Chánh và K3 Lương Thanh Niên từ Pennsylvania, K2 Đỗ văn Nhậm, anh Nguyễn Thượng, CHP của Lê Bá Mỹ, từ Maryland tới tham dự.

Tôi trở lại Thủ Đô lần này là để góp mặt vào Cuộc Diễn Hành Kỷ Niệm 25 Năm Ngày Khánh Thành Bức Tường Đá Đen ghi tên hơn 58 ngàn Tử Sĩ Hoa Kỳ trong cuộc chiến Bảo Vệ Tự Do của Miền Nam Việt Nam (1982-2007).

Trên chuyến xe "độc hành" tên "lãng tử" lái xe theo hướng Bắc trên xa lộ TB 29. Lá cây ven đường đong đưa vẫy chào trong sắc màu rực rỡ.

Tới Trung Tâm Thương mại Eden trước giờ hẹn khá lâu, tôi ghé vào các nơi buôn bán "cởi ngựa xem hoa", mua vài tạp chí Văn Học, lấy mấy cuốn báo cho không...

Bạn Hà Văn Sang đến gặp và sau đó chúng tôi cùng tới Nhà Hàng Thần Tài trên Đường Arlington, Falls Church để tham dự Tiệc Gây Quỹ Tổ Chức Diễn Hành vào hôm sau với rất nhiều Hội Đoàn Quân Cán Cảnh và Dân Sự. Người Dân Cử VN ở Quận Cam là Janet Nguyễn cũng bay qua đây. Ngoài ra, còn có K1 Phan Tấn Ngư, Tổng Hội Trưởng Tổng Hội CSQG đến từ Nam CA.

Chủ đề Buổi Tiệc là "VINH DANH NGƯỜI LÍNH VNCH".

Lần đầu được góp mặt cùng Đại Gia Đình CCB/QLVNCH tôi vô cùng xúc động vì sự "tiếc thương" cho quá khứ!